

KANGASALA (SARSA) VÄÄKSY ELOMAA

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus

Esko Sarasmo 1956

Kangasala, Susa

E. Sarasmon kaivos 1958.

Ennakkoselostus kaivauksesta, ks. myös
Aamulehti 15.7.1956.

Kangasalan Vääksyn kartanon maalle sahan lähistölle tekee puutarhuri Väinö Elomaa omakotitaloa. Hevosvetoisella multakopurilla maata siirrettäessä huomasi puutarhurin poika Olavi, joka on ollut mukana Meinanderin kaivauksella, kivikautisen asutuksen merkkejä. Kartanon omistaja johtaja Hans Rydman ilmoitti asiasta Kansallismuseoon. Maisteri E. Sarasmo kävi sitten paikan tarkastamassa ja tutkimassa 10-13.7.56

Tehtävänä oli saada selväksi Elomaan rakennuksen paikka. Osoit-tautui, että vain perustuskaivannon itäpuolella oli löydöksiä, länsipuolella oli nähtävänä harmaa vesisora ja yksi kuoppaliesi, sillä löydösmulta oli jo ehditty kaapia pois.

Maasto tonttien alueella on aikoinaan ollut kaakkoon viettävää rinnettä, joka on tehty pelloksi, ja kulttuurimaa sekoitettu. Viljeltäessä oli multa kulkeutunut rinteeseen alaosaan, jossa sitä nyt oli 50 cm paksulta, alla punertavaa kulttuurimaata. Ylempänä pellosa oli vain ohut humus ja alla vesisora.

Varsinainen kaivaus käsitti 60 m², lisäksi tehtiin koeojia ja seulottiin jokseenkin kaikki Elomaan tontilta kopurilla kaavittu multa. Huomattavin löydös oli mainittu kuoppaliesi rakennuspohjan keskellä. Irtainta löydöstavaraa oli sekä ruokamullassa että kulttuurimaassa, jälkimäisessä enemmän. Kvartseja ja kivi-iskoksia saatiin runsaasti, n. 10 kg. Kiviesineitä tuli vain taltta ja keihäänkärjen kärkipala, esineiden ja hioimien palasia. Keramiikkaa oli vähänlaisesti, ehkä paristakymmenestä astiasta palasia, mahdollisesti kaikkikin varhaiskampakeramiikkaa.

Viereiselle tontille aikoo puutarhuri Pentti Hallamaa

rakentaa ja paikka olisi tutkittava, ehkä toukokuussa. Rakennuksen paikalta oli jo ruokamulta kaavittu pois, joten jonkinlaista löydösmaata on enää vähän pohjoiskulmauksessa.

On ilmeistä, että kaivausalue sattui parhaalle löydösalueelle; siitäkin tosin jo "kermat" oli multakoppurilla ehditty viedä. Kohdallisesti löydöksiä on vielä kaivetun alueen pohjoiskulmalla, mutta siinä ei aiota maata kaivella. Löydösmaata on lisäksi rakennuspohjien välimaastossa, johon aiotaan pensasistutuksia ja, kuten mainittu, hieman Hallamaan tontillakin. Hän aikoo tonttinsa alaosaan siirtää täytemaata ylempää.

Kaivamattomilla alueillakaan tuskin on koskematonta kulttuurimaata, tuskinpa liesiäkään. Löydösaineisto luultavasti olisi samantapaista, kuin mitä kaivauksessa tavattiin.

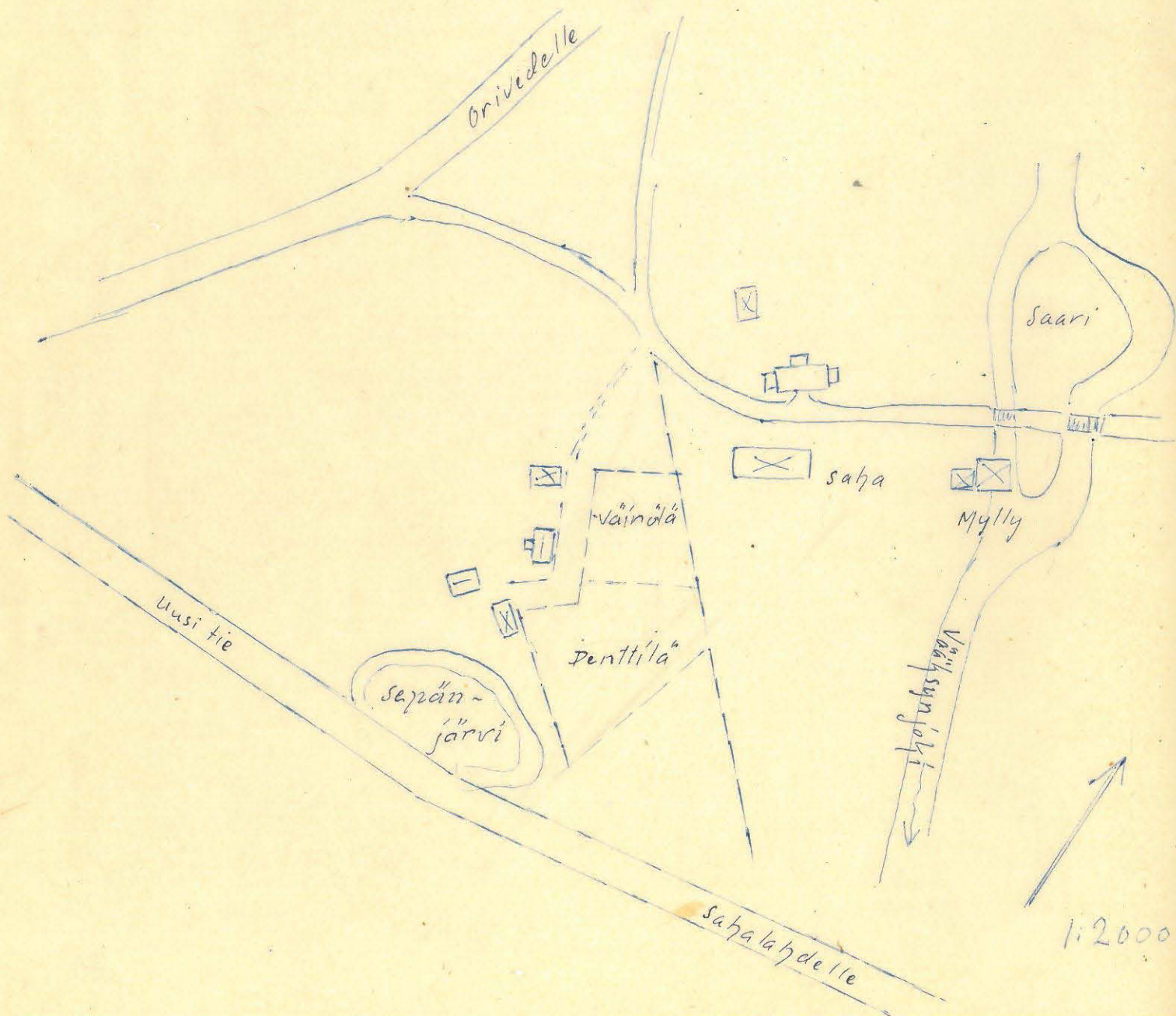
Tampereella 20.7.56

Edo Savasno

Tonttikartta "Jainola" ja "Penttilä"

Kangasalan Vääköyn kylää.

U. Hamäläinen 1956.

Liittyy E. Sarasmon omakotiselvitykseen
kaivauksesta 10-13.7.58.

